

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0254/2010

29.9.2010

RAPORT

Ettepanek nimetada Lazaros Stavrou Lazarou kontrollikoja liikmeks
(C7-0188/2010 – 2010/0818(NLE))

Eelarvekontrollikomisjon

Raportöör: Inés Ayala Sender

RR\832667ET.doc

PE445.832v03-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

lk

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS	3
1. LISA: LAZAROS STAVROU LAZAROU ELULOOKIRJELDUS	4
2. LISA: LAZAROS STAVROU LAZAROU VASTUSED KÜSIMUSTIKULE	6
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	19

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

ettepaneku kohta nimetada Lazaros Stavrou Lazarou kontrollikoja liikmeks
(C7-0188/2010 – 2010/0818(NLE))

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0188/2010);
 - võttes arvesse, et eelarvekontrollikomisjon kuulas oma 27. septembri 2010. aasta koosolekul ära nõukogu nimetatud kontrollikoja liikme kandidaadi;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 108;
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0254/2010),
- A. arvestades, et Lazaros Stavrou Lazarou vastab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõikes 1 sätestatud tingimustele,
1. toetab ettepanekut nimetada Lazaros Stavrou Lazarou kontrollikoja liikmeks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja teavitamise eesmärgil kontrollikojale ning Euroopa Liidu muudele institutsioonidele ja liikmesriikide kontrolliasutustele.

1. LISA: LAZAROS STAVROU LAZAROU ELULOOKIRJELDUS

Küprose Vabariigi pearaamatupidaja

Sündinud 1958. aastal Liopetris (Famagusta, Küpros)

Akadeemiline kvalifikatsioon

Avaliku halduse magistrikraad, Harvardi ülikooli Kennedy halduskool, 1996

Rahvusvahelise maksuprogrammi tunnistus, Harvardi õiguskool, 1996

Majandusteaduse bakalaureusekraad (BSc), Hulli ülikool, Ühendkuningriik, 1982

Kutsekvalifikatsioon ja liikmesus kutseorganisatsioonides

Tegevusloaga Kutseliste Arvestusekspertide Assotsiatsiooni (Association of Chartered Certified Accountants, ACCA) liige alates 1987. aastast

Küprose Kutseliste Arvestusekspertide Instituudi liige alates 1988. aastast

Kutsetegevus

jaan 2000 kuni tänaseni: Küprose Vabariigi pearaamatupidaja, vastutav riigi finantstehingute põhiseadusjärgse, seaduspärase ja vastutustundliku juhtimise järelevalve ja kontrolli eest

lisakohustused:

Küprose Vabariigile eraldatud Euroopa Liidu toetuste kontrolliasutus,

Küprose avaliku sektori riigihangete valdkonna pädev ametiasutus,

pettustevastase koordineerimisstruktuuri pädev ametiasutus (kontaktpunkt), mille ülesandeks on teavitada Euroopa Pettustevastast Ametit (OLAF) normide rikkumistest

sept 1989 – dets 1999: Küprose Vabariigi Maksuamet, töusis juhtivametnikuks

veebr 1988 – aug 1989: auditijuht, Deloitte Haskins & Sells, Larnaca, Küpros

sept 1982 – jaan 1988: väljaõpe ja töö kutselise arvestusekspertina Ühendkuningriigi audiitorettevõtetes

2008. aastal nimetas parlament ta kontrollikomisjoni liikmeks, mille ülesanne on jälgida poliitikute ja valitsusametnike kutsetegevust eesmärgiga tuvastada kutsetegevuse ja poliitiliste kohustuste võimalikke konflikte.

2004. aastal valis Tegevusloaga Kutseliste Arvestusekspertide Assotsiatsiooni (ACCA) rahvusvaheline liikmeskond ta assotsiatsiooni 36-liikmelisse nõukogusse; 2007. aastal valiti ta teist korda kolmeaastaseks ametiajaks.

2004. aastal nimetas ministrite nõukogu ta Nikosia inglise kooli halduskogu liikmeks; 2008. aastal nimetati ta teiseks ametiajaks.

2002. aastal nimetas ministrite nõukogu ta Küprose Vabariigi siseauditi nõukogu liikmeks.

2. LISA: LAZAROS STAVROU LAZAROU VASTUSED KÜSIMUSTIKULE

Ametialased kogemused

1. Palun tutvustage oma ametialaste kogemuste olulisemaid aspekte riigirahanduse, juhtimise või tulemusauditi alal.

Minu kutsetegevuse viimased kakskümmend üks aastat on olnud pühendatud avalikule teenistusele, olen alati täitnud oma kohustusi Küprose kodanike huvisid silmas pidades. Oleks suur au, kui mulle antaks järgmiseks kuueks aastaks võimalus teenida oma kutsetöoga Euroopa kodanike huve.

1989. aasta detsembrist kuni 1999. aasta detsembrini töötasin Küprose maksuametis ja töusin seal juhtivametniku ametikohale, juhatades viimased kolm aastat Limassoli ringkonna bürood. Maksuametis töötamise ajal, 1995. aasta juunist kuni 1996. aasta juunikuuni õppisin Fulbrighti komisjoni stipendiaadina Harvardi ülikoolis kraadiõppes. Omandasin Harvardi ülikooli Kennedy halduskoolis avaliku halduse magistrikraadi ja õiguskoolis (õigusteaduskond) rahvusvahelise maksuprogrammi tunnistuse.

Küprose põhiseaduse artikli 126 alusel nimetas Küprose Vabariigi president mu 2000. aasta jaanuaris Küprose pearaamatupidajaks. Vastavalt põhiseadusele on riigi pearaamatupidaja – Küprose riigikassa juht – riigiametnik, kes rahandusministri kaudu annab aru ministrite nõukogule ja kelle ametiaeg lõpeb riigiametnikele kehtestatud pensioniikka jõudmisel. Küprose riigikassa, kus töötab ligi 400 arvestuseksperti, on põhiseaduse järgi riigi finantsjuhtimise eest vastutama määratud ametiasutus. Minu ülesanded selles valdkonnas on ette nähtud põhiseaduse, asjaomaste seaduste ja ministrite nõukogu otsustega ning hõlmavad muu hulgas järgmist:

- ette valmistada ja allkirjastada aasta finantsaruanne, milles vaadeldakse finantstehingute tunnustamist, mõõtmist ja esitamist vastavalt rahvusvahelisele avaliku sektori raamatupidamisstandardile, ning esitada see ministrite nõukogu kaudu riigi parlamendile heakskiitmiseks
- teostada järelevalvet rahanduse ja valitsemise integreeritud infosüsteemi üle, mida ministeeriumides, ametites ja talitustes töötavad raamatupidajad kasutavad valitsuse finantstehingute arvestamisel ja eelarve täitmise kontrollimisel
- anda sidusasutustele – ministeeriumidele, ametitele ja talitustele ning riigi parlamendile finantsteavet nii korraliselt kui ka nõudmisel
- algatada ja kontrollida kõiki meetmeid, mis on vajalikud ettevõtte ressursiplaneerimise süsteemi kasutuselevõtmiseks Küprose valitsuse vajadusteks
- koostada finantsjuhtimise ja -kontrolli alaseid uusi määrusi, juhendeid ja kordasid ning läbi vaadata olemasolevaid

- arvestada ja teenindada valitsemissektori võlga (nii sise- kui ka välisvõlg) ning valitsuse antud tagatise.

Seoses ELi vahendite finantsjuhtimisega on mul lisaks veel järgmised ülesanded:

- Olen siseriiklik eelarvevahendite kasutaja, kelle ülesandeks on ühinemiseelsete ja üleminekutoetusena eraldatavate vahendite finantsjuhtimine ja kes peab tagama, et finantsjuhtimisega seotud eeskirjadest, määrustest ja kordadest kinni peetakse ning et nõutavad info- ja aruandlussüsteemid toimiksid. Nende ülesannete täitjana annan Euroopa Komisjonile aru iga üksiku programmi vahendite kohta kuni programmi ametliku sulgemiseni.
- Olen struktuurifondide, ühtekuuluvusfondi, kalandusfondi ja solidaarsusfondi vahendite kontrolliasutuse juht, kelle ülesanne on tõendada Euroopa Komisjonile, et hüvitamiseks deklareeritud kulu on täpne, lähtub usaldusväärsest raamatupidamissüsteemist ning vastab ühenduse ja liikmesriikide kohaldatavatele eeskirjadele ja määrustele.

2003. aasta lõpuni olin Küprose riigikassa siseauditi direktoraadi kaudu vastutav Küprose valitsuse siseauditi talituse eest. Selle ülesande täitjana vastutasin siseauditi käsiraamatu koostamise ning funktsionaalselt sõltumatu siseaudititalituse loomist sätestava eriseaduse ettevalmistamise eest. See talitus töötab alates 2003. aasta lõpust. Minu tegevus siseauditi valdkonnas jätkub, vastavalt ministrite nõukogu otsusele olen valitsuse siseauditi nõukogu liige.

2005. ja 2006. aastal käivitati riigikassa algatusel võrdlev eksperthindamine riigi sisefinantskontrolli süsteemi tõhustamiseks Euroopa heade tavade eeskujul. Minu juhtimisel ja koos olulisemate sidusrühmadega tegi riigikassa koostööd OECD-SIGMA vastastikuse eksperthindamise töörühmaga, millesse kuulusid sõltumatud praktiseerivad eksperdid ELi teistest liikmesriikidest. Võrdleva eksperthinnangu tulemused pälvisid valitsuse nõusoleku ja toetuse ning neid on minu juhendamisel, koordineerimisel ja järelevalve all rakendatud pikaajalises strateegilises kavas.

2004. aasta mais valis Tegevusloaga Kutseliste Arvestuseksperide Assotsiatsiooni (ACCA) rahvusvaheline liikmeskond minu assotsiatsiooni 36-liikmelisse nõukogusse ning 2007. aasta mais valiti mind sinna teist korda kolmeaastaseks perioodiks. ACCA nõukogu komisjonides olen olnud tegev järgmiselt: auditikomisjonis 2005. aasta maikuust kuni 2009. aasta maikuuni, rahanduskomisjonis 2006. aasta maist tänaseni, avaliku sektori tehnilises komisjonis 2008. aasta maist – selle komisjoni loomisest tänaseni. Praegu kandideerin ACCA nõukogu valimistel kolmandaks kolmeaastaseks perioodiks. Valimise tulemused tehakse teatavaks 16. septembril 2010 toimuval aastakoosolekul.

2. Millised on kolm kõige olulisemat otsust, mille tegemisel olete oma kutsetöös osalenud?

Oma kutsetöös olen (nii riigi pearaamatupidajana kui ka seadusjärgsete otsuseid langetavate komisjonide ja nõukogude esimehena) osalenud paljude tähtsate otsuste tegemisel, millel on olnud suur mõju Küprose avaliku sektori teenustele. Tõstaksin esile kolm tööd, mis minu

arvates on kõige olulisemad.

a) Infosüsteemide kasutuselevõtmine Kuprose riigikassa töö tõhustamiseks

2004. aasta jaanuaris võttis Kuprose riigikassa kasutusele rahanduse ja valitsemise integreeritud infosüsteemi, millega muudeti arvutipõhiseks kõik avaliku sektori raamatupidamisoperatsioonid ja automatiseeriti valitsuse maksete tegemine. Ette rutates tuleb lisada, et käimas on juba uus etapp – riigivalitsuse kogu finantsjuhtimise integreerimine ettevõtte ressursiplaneerimise süsteemi, mis on laiaulatuslikum ja ajakohasem. Praegu viimistletakse avaliku pakkumise nõudeid selle süsteemi soetamiseks ja rakendamiseks.

2007. aasta jaanuaris algatas riigikassa kui Kuprose riigihangete osas pädev ametiasutus mahuka projekti elektroonilise riigihangete süsteemi väljatöötamiseks ja kasutuselevõtmiseks. See projekt viidi koostöös peamiste sidusrühmadega lõpule algselt kavandatud eelarvest ja ajakavast kinni pidades. Alates 2009. aasta novembrist saavad elektroonilist riigihangete süsteemi kasutada kõik Kuprose tellijad ja kõik majandustegevuses osalejad rahvusvahelises ulatuses. Kuprose elektrooniline riigihangete süsteem ja selle juhtimine Kuprose riigikassa poolt on leidnud tunnustust Euroopa Liidu tasandil. E-valitsuse kaheksanda võrdleva mõõtmise tulemuste põhjal on Kupro riigihangete korralduselt ELi üks juhtivaid liikmesriike.

b) Avalike pakkumismenetluste detsentraliseerimine

Asjaomase seaduse järgi olid avalikud pakkumismenetlused kuni 2004. aasta märtsini tsentraliseeritud – teatavast piirmäära suuremate pakkumiste üle otsustas pakkumiste keskkomisjon (*Central Tender Board*, lühendatult CTB). Sama seaduse kohaselt oli riigi pearaamatupidaja keskkomisjoni esimees. Riigikontrollil (*National Audit Institution*) oli CTBs hääleõiguseta esindaja, kellel oli õigus avaldada mittesiduvat arvamust ja lasta see protokollida.

Tuginedes oma kogemusele CTB esimehena, nähes ette probleeme riigihangete valdkonnas Kuprose ühinemisel Euroopa Liiduga, taotledes vastutuse, tõhususe ja läbipaistvuse suurendamist ning olles saanud toetust peamistelt sidusrühmadelt, soovitsin 2003. aastal valitsusele esitatud eriaruandes avalikud pakkumismenetlused detsentraliseerida. Valitsus kiitis selle soovitusheaks ja sellest tulenevalt võeti vastu uued seadused ja määrused, mille eelnõud oli koostanud riigikassa. Nendega anti pakkumismenetlused hankeid korraldavate ministeeriumide, ametite ja talituste pakkumiskomisjonide pädevusse.

Samade seaduste ja määrustega anti Kuprose riigikassale – otseselt riigikassa riigihangete direktoraadile – sihipärased strateegilised ülesanded riigihangete poliitika kujundamisel ja kontrollimisel Kuprose riigihangete eest vastutava määratud pädeva asutusena. Minu sellekohaste ülesannete hulka kuulub seaduslik õigus saata koos riigikontrolliga oma vaateleja avaliku sektori kõikide pakkumiskomisjonide koosolekutele. Vaatelejal on õigus avaldada mittesiduvat arvamust ja lasta see protokollida. Avalike pakkumismenetluste detsentraliseerimine on suurendanud vastutust, läbipaistvust, ökonoomsust, tõhusust ja efektiivsust Kuprose riigihangete valdkonnas.

c) Finantsiliselt ja poliitiliselt tundlike probleemide lahendamine

- (i) Asjaomase seaduse järgi on riigi pearaamatupidaja riiklike lepingute puhul kõrvalekaldeid ja nõudeid käsitleva keskkomisjoni (*Central Committee for Variations and Claims*, lühendatult CCVC) esimees. CCVC on viimane administratiivne instants, kes nende asjade üle otsustab, sellele järgneb juba vahekohtumenetlus või kohtute poole pöördumine. Riigikontrollil on CCVCs vaatleja, kellel on õigus avaldada mittesiduvat arvamust ja lasta see protokollida.

1997. aastal sõlmis valitsus pärast riigihankemenetlust Nikosia uue peahaigla ehituslepingu, mille lõpptähtaeg oli 2002. aasta algus. Ehitustööde käigus suurenes projekti maht tunduvalt ja selle tulemusena tekkis tõsisid tõrkeid.

2002. aasta alguses oli sellest muudetud projektist realiseeritud 60 % ja lepingu maksumus oli oluliselt tõusnud. Tööettevõtja rahalistest ja ehituslikest viivitustest tingitud suurte nõuete tõttu oli projekt selleks ajaks peaaegu seiskunud, lõpptähtaeg oli teadmata ja nii ei olnud võimalik kavandada sisseseade hanget ja paigaldamist ega haigla tegelikku töölerakendamist. Puhkes üldine pahameeletorm. Kodanikud, valitsus, parlament ja meedia protesteerisid, sest lisaks ehituskulude suurenemisele ei suutnud ka vana haigla kodanikke enam korralikult teenindada.

Kehtiva korra kohaselt pidi CCVC asja uurima ja selle kohta otsuse tegema. Tundes oma vastutust ja tahtes probleemiga tegeleda, teadvustades sealjuures täiel määral, et tegemist on tundliku asjaga, järgides läbipaistvuse põhimõtet ning ilma et mul oleks selleks olnud seaduslikku või administratiivset kohustust, konsulteerisin isiklikult peamiste sidusrühmadega (valitsus, riigikontroll ning parlamendi asjaomaste komisjonide – riigieelarve kontrolli komisjoni ja tervishoiukomisjoni esimees ja liikmed), et teha tõsiselt katset vaidluse rahumeelseks lahendamiseks CCVC vahendusel.

Pärast CCVC ja tööettevõtja mõnepäevaseid pingelisi läbirääkimisi saavutati 2002. aasta septembris vaidluse lahendamiseks esialgne mittesiduv kokkulepe, millega oli nõus ka riigikontroll. Enne kui kokkulepe CCVCs arutusele ja hääletusele tuli, konsulteerisin uuesti, ilma et mul oleks selleks olnud seaduslikku või administratiivset kohustust, ülalmainitud sidusrühmadega kokkuleppe tingimuste üle ja sain neilt kinnituse, et nad toetavad CCVCd selle lõplikul vormistamisel. Lõpptulemusena sõlmiti ehituse jätkamiseks lisaleping ja Nikosia uus peahaigla avati 2006. aasta oktoobris.

- (ii) Nagu eespool, punkti 2 lõigus b juba mainitud, olid avalikud pakkumismenetlused vastava seaduse alusel kuni 2004. aasta märtsini tsentraliseeritud – teatavast piirmäärast suuremate pakkumiste üle otsustas pakkumiste keskkomisjon (*Central Tender Board*, lühendatult CTB). Sama seaduse kohaselt oli riigi pearaamatupidaja keskkomisjoni esimees. Riigikontrollil oli CTBs hääleõiguseta esindaja, kellel oli õigus avaldada mittesiduvat arvamust ja lasta see protokollida.

2002. aasta detsembri lõpus, pärast rahvusvahelist pakkumist, mis oli korraldatud Küprosele kahe uue lennuvälja ehitamiseks ja käitamiseks „ehita-käita-anna üle” meetodil (*Build, Operate and Transfer*, lühendatult BOT), lõpetati tehniliste

pakkumiste hindamine ja tulemused koos soovitustega esitati CTBle, et need kinnitataks ja tehtaks otsus avada läbivaatamiseks ja hindamiseks rahalised pakkumised. See juhtum langes 2003. aasta veebruariks kavandatud presidendivalimiste eelsesse aega. Ehkki Küprose avalik teenistus toimib poliitilistest sündmustest sõltumatult, oli minu hinnangul ette näha, et kui CTB menetleb seda asja tavalises korras, võib kõnealune projekt ohtu sattuda, mis kahjustaks Küprose usaldusväärsust rahvusvaheliste investorite seas.

Tundsin oma vastutust ja teadvustasin täiel määral, et tegemist on tundliku asjaga. Minu juhatusel arutas CTB seda küsimust aja võitmiseks kuni presidendivalimisteni. Pärast valimisi, kui võimule oli tulnud ka uus valitsus, taotlesin valitsuselt poliitilist nõusolekut projektile ja sain selle. Seejärel otsustas CTB rahalised pakkumised läbivaatamiseks ja hindamiseks avada.

2003. aasta novembris, kui otsustamisel oli eelistatud pakkuja, jälgisid kõik sidusrühmad kogu protsessi tähelepanelikult ja seda kajastas pidevalt ka meedia. Läbipaistvuse suurendamiseks kutsusin CTB mitu päeva kestnud aruteludele kõik need, kes olid seotud hanke ja hindamise eri etappidega. Koosolekud toimusid kuulamiste vormis. Kõigi osavõtjate nõusolekul need helilindistati. Paphose uus rahvusvaheline lennujaam võeti kasutusele 2008. aasta novembris, Larnaca – 2009. aasta novembris.

Sõltumatus

3. Asutamisleping sätestab, et kontrollikoja liikmed peavad olema oma kohustuste täitmisel „täiesti sõltumatud”. Kuidas kavatsete seda tingimust tulevaste kohustuste täitmisel täita?

Kutselise raamatupidajana, kes töötab riigi pearaamatupidaja ametikohal ja kellel on au olla Küprose Vabariigi presidendi poolt esitatud Euroopa Kontrollikoja liikme ametikohale, nõustun täielikult aluslepingus sätestatud nõudega, et kontrollikoja liikmed peavad oma kohustuste täitmisel olema „täiesti sõltumatud”. Tegevusloaga Kutseliste Arvestusekspertide Assotsiatsiooni ja Küprose Kutseliste Arvestusekspertide Instituudi liikmena olen kohustatud kinni pidama vastavast eetikakoodeksist ja järgima tervikluse, objektiivsuse ja sõltumatuse põhimõtet.

Küprose Vabariigi pearaamatupidaja on riigiametnik, kes rahandusministeeriumi kaudu annab aru ministrite nõukogule. Sellega seoses võiks loogiliselt arvata, et riigi pearaamatupidaja ei saa olla sõltumatu. Vastupidiselt sellele mõistuspärasele oletusele võin kinnitada, et olen töötanud kolme erineva valitsuse võimul olles ja olen alati oma kohustusi täitnud poliitilistest ja/või muudest asjaoludest sõltumatult. Järelikult on kõikides sidusrühmades ja institutsioonides kinnistunud arusaam, et riigi pearaamatupidaja on sõltumatu.

Oma kohustusi täites olen korduvalt pidanud langetama otsuseid, mis ei olnud valitsusele tingimata soodsad. Teisalt olen kas oma algatusel või Küprose valitsuse või parlamendikomisjonide palvel koostanud eriaruandeid ning esitanud nende põhjal järeldusi ja soovitusi, mis jällegi võisid olla valitsusele ebasoodsad. Kuid kui vaadata, mida olen

saavutanud tervikluse, erapooletuse, läbipaistvuse ja sõltumatuse edendamisel, siis võib öelda, et minu otsuseid, järeldusi ja soovitusi on tunnustanud ja tunnustavad kõik sidusrühmad.

Riigi pearaamatupidajana kutsutakse mind koos riigikontrolöri – riigikontrolli juhiga regulaarselt parlamendikomisjonide, eriti riigieelarve kontrolli komisjoni koosolekutele, mis on seotud ministeeriumide, ametite ja talituste kontrollimisega parlamendi poolt. Esitan seal sõltumatuid ekspertarvamusi riigi finantsjuhtimise ja riigihangete küsimustes.

2007. aastal arutas eetikakomisjon parlamendi algatatud seaduseelnõud erikontrollikomisjoni moodustamise kohta, et jälgida poliitikute ja valitsusametnike kutsetegevust eesmärgiga tuvastada võimalikud vastuolud kutsetegevuse ja poliitiliste ülesannete vahel. 2008. aastal sai eelnõu seaduseks. Erikontrollikomisjoni juhib kohtunik, liikmeteks on üks prokurör – riigi peaprokuröri esindaja, parlamendi alaline sekretär ja riigi pearaamatupidaja. Vastavalt eetikakomisjoni seisukohale on erikontrollikomisjoni liikmeks nimetamise tingimusteks isiku sõltumatus ja vastuvõetavus kõikidele poliitilistele parteidele.

Kui minule langeb au saada Euroopa Kontrollikoja liikmeks, pean täielikult kinni kohaldatavast käitumisjuhendist ega luba oma töösse sekkuda ühelgi poliitilisel või institutsioonilisel jõul ega osale ise mingis muus tegevuses, mida võidakse pidada minu sõltumatust kahjustavaks. Ka minu vastused küsimustele 2, 5, 6 ja 7 näitavad, et olen kindlalt sõltumatu.

4. Kas olete eelnevate juhtimisülesannete täitmisel läbinud heakskiidumenetluse, juhul kui sellist menetlust kohaldati?

Küprose Vabariigi pearaamatupidajana on mul põhiseaduse ja seadustega sätestatud kohustus ette valmistada ja allkirjastada Küprose valitsuse iga-aastane finantsaruanne ning esitada see ministrite nõukogu kaudu parlamendile heakskiitmiseks. Mul on ka kohustus esitada ministrite nõukogule riigikassa iga-aastane tegevusaruanne. Lisaks kontrollib riigikassa toiminguid riigikontroll ning kontrollimise tulemused ja soovitusel sisalduvad iga-aastasest auditaruandes, mis esitatakse heakskiitmiseks vabariigi presidendile ja parlamendile. Töötades riigi pearaamatupidajana ei ole mul ülalmainitud heakskiidumenetlustel kordagi probleeme tekkinud.

5. Kas Teil on äri- või finantshuvisid või muid kohustusi, mis võivad sattuda vastuollu Teie tulevase tööga? Kas olete valmis avaldama kontrollikoja presidendile kõik oma majanduslikud huvid ja muud kohustused ning need avalikustama? Kui olete hetkel seotud mõne kohtumenetlusega, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Mul ei ole äri- ega finantshuvisid või muid kohustusi, mis võiksid sattuda vastuollu minu tulevase tööga. Küprose tulumaksuseaduse sätete kohaselt olen kohustatud perioodiliselt deklareerima oma perekonna vara. Olen valmis avaldama kõik oma rahalised huvid ja muud kohustused kontrollikoja presidendile. Mul ei ole midagi nende andmete avalikustamise vastu kooskõlas kontrollikoja poliitika ja ühenduse eeskirjadega.

Ma ei ole ega ole kunagi olnud kaasatud kohtumenetlustesse.

6. Kas olete valmis pärast kontrollikoja liikmeks nimetamist astuma tagasi kõikidelt valitavatelt ametikohtadelt ja loobuma igasugusest aktiivsest tegevusest vastutaval ametikohal poliitilises erakonnas?

Olen Tegevusloaga Kutseliste Arvestusekspertide Assotsiatsiooni nõukogu liige. See on ainuke valitav amet, mis mul on. Minu tegevus ACCA nõukogus on vabatahtlik, isiklik ja mittetasuline, kui kuluhüvitised välja arvata. Kui mind nimetatakse kontrollikoja liikmeks, astun ACCA nõukogu liikme kohalt tagasi – eeldusel, et mind uuesti nõukogusse valitakse – juhul kui nõukogusse kuulumine peaks olema vastuolus minu tulevase tööga.

Ma ei ole seotud ühegi poliitilise erakonnaga ja mul ei ole ülesandeid üheski erakonnas.

7. Kuidas toimiksite tõsise eeskirjade rikkumise või koguni pettuse ja/või korruptsioonijuhtumi korral, millesse on segatud osapooled Teie päritoluliikmesriigist?

Kui mind nimetatakse Euroopa Kontrollikoja liikmeks, on mul mandaat, vastutus ja kohustus kaitsta Euroopa Liidu finantshuve ja järelkult Euroopa kodanike finantshuve. Menetlen siis kõiki asju täpselt võrdsel moel, hoolimata sellest, millisest liikmesriigist need pärit on. Rikkumiste, pettuste või korruptsioonijuhtumite päritolu ei mõjuta mingi viisil minu sõltumatust ja ametialast käitumist, minu otsuseid ja tegusid.

Euroopa Komisjoni kehtivate eeskirjade kohaselt peab liikmesriik ELi vahendite finantsjuhtimisega seonduva pettuse-, korruptsiooni- või muu ebaseadusliku tegevuse kahtluse korral (kas auditist lähtuvalt või kolmandatelt isikutelt saadud informatsiooni põhjal) sellest viivitamatult teavitama Euroopa Pettusevastast Ametit (OLAF). Samasugune kohustus on Euroopa Kontrollikojal. Mina täidan seda kohustust ELi toetuste kontrolliasutuse juhina ja pettusevastase tegevuse koordineerimise riikliku struktuuri (*National Anti-Fraud Coordination Structure* (AFCOS)) koordinaatorina, kelle ülesanne on rikkumistest ja pettusekahtlustest teavitamine.

Lisaks on mul riigi pearaamatupidajana samasugune kohustus riigi vahendite kasutamise jälgimisel. Rikkumistest või põhjendatud väärtokahtlustest tuleks teatada asjaomastele ametiasutustele.

Kohustuste täitmine

8. Millised peaksid olema avaliku sektori asutuse usaldusväärse finantsjuhtimiskultuuri põhijooned?

Küprose Vabariigi riigikassa ülesanne on riigi finantstehingute põhiseadusele ja seadustele vastava ning vastutustundliku juhtimise järelevalve ja kontrollimine, mis toetab otsustusprotsessi, aidates kindlustada Küprose finants- ja fiskaalpoliitika efektiivset

rakendamist. Minu kogemuse põhjal peaksid avaliku sektori asutuse usaldusväärse finantsjuhtimiskultuuri põhielemendid hõlmama järgmist:

- organisatsiooniline struktuur, eesmärgid, strateegia ja poliitika
- vastutussuhted
- personali pädevus ja oskused
- seadused ja määrused, menetlused ja sisekontroll
- infosüsteemid ja automatiseerimine
- välis- ja siseaudit.

Avaliku sektori asutusel peaks olema kindel struktuur, mis määrab tema toimimise ja töö tulemuslikkuse. Asutuse eesmärgid peaksid olema kirjalikult fikseeritud ja juhtkond peaks neid regulaarselt ajakohastama.

Strateegilisi plaane ja planeerimist üldiselt kasutatakse majandusressursside jaotamiseks avaliku sektori asutuse väljundite ja tulemuste huvides ning see võimaldab juhtkonnal saavutada poliitilisi ja tulemuslikkusele suunatud eesmärke.

Avaliku sektori asutuse eesmärkide saavutamiseks on vajalik ka juhtkonna ja töötajate individuaalsete eesmärkide ühitamine.

Selged vastutussuhted ja meetmed vastutuse suurendamiseks tõstavad nii juhtkonna kui ka töötajate töö tulemuslikkust.

Lisaks organisatsioonilistele meetmetele on usaldusväärse finantsjuhtimiskultuuri oluline element ka avaliku sektori asutuse töötajaskonna kvaliteet – oskused, tehnilised teadmised, kogemused ja eetilised väärtused.

Avaliku sektori asutuse sisekontrollisüsteem peaks tõendama asutuse eesmärkide täitmist, arvestades sealjuures eriti järgmisi kriteeriume:

- töö efektiivsus
- ressursside ökonoomne ja tõhus kasutamine
- kehtivate poliitikate, kordade, seaduste ja määruste järgimine
- varade ja huvide kaitsmine igasuguste kadude vastu, kaasa arvatud pettusest, rikkumistest ja korruptsioonist põhjustatud kaod
- teabe, arvete ja andmete terviklus ja usaldusväärsus.

Tugevad infosüsteemid ja automatiseerimine tervikuna võiksid aidata parandada sisekontrollisüsteemi, eeldusel, et on olemas üksikasjalik ja terviklik kava nende rakendamiseks ja nendele antakse avaliku sektori asutuses soovitud otstarve.

Oluline on veel märkida, et välis- ja siseaudit on avaliku sektori asutuse finantsjuhtimise raamistiku lahutamatu osa, mis toetab head valitsemistava, vastutust, läbipaistvust ja kontrolli ning suurendab usaldusvärsust ja tervendab finantsjuhtimiskultuuri.

Kõiki ülalmainitud elemente tasakaalustatult kombineerides saab avaliku sektori asutus luua usaldusväärse finantsjuhtimiskultuuri ja hoida seda üleval optimaalse tulemuslikkuse, majanduslikkuse, tõhususe ja efektiivsuse saavutamiseks.

9. Asutamislepingu kohaselt aitab kontrollikoda parlamendil täita oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel. Kuidas kirjeldaksite oma tööd seoses aruandlusega Euroopa Parlamendile ja eelkõige selle eelarvekontrollikomisjonile?

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287 on sätestatud, et kontrollikoda aitab Euroopa Parlamendil ja nõukogul kasutada oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel. Lepingus on sätestatud, et see abiandmine nimetatud kahele institutsioonile toimub avalduse vormis, millega kinnitatakse raamatupidamiskontode usaldatavust ning nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

ELi toimimise lepingu kohaselt kontrollib kontrollikoda liidu kõigi tulude ja kulude raamatupidamiskontosid ning finantsjuhtimise usaldatavust. Järelikult on aruanded (aastaruanded ja eriettekanded), mis kontrollikoda saadab Euroopa Parlamendile ja esmajoones parlamendi eelarvekontrollikomisjonile, väga suure tähtsusega.

Kontrollikoja töö on tähtsaks aluseks iga-aastasele heakskiidu andmise menetlusele, kusjuures Euroopa Parlament otsustab nõukogu soovitude põhjal, kas Euroopa Komisjon on täitnud oma ülesanded eelmise aasta eelarve täitmisel.

Lisaks aitab kontrollikoja töö parlamendi eelarvekontrollikomisjonil võtta vaatluse alla konkreetseid valdkondi, et lahendada ELi rahaliste vahendite kasutamisega seotud probleeme, minimeerida riske ja maksimeerida säästlikkust, tõhusust ja efektiivsust Euroopa kodanike hüvanguks.

Kontrollikoja aruanded ja ettekanded peavad olema täpsed ja usaldatavad ning sisaldama soovitusi ja auditeeritud asutuste vastuseid, et eelarvekontrollikomisjonil oleks neist oma ülesannete ja eesmärkide täitmisel võimalikult palju abi.

Selleks et aruannetes ja ettekannetes sisalduvad kontrollitulemused ja soovitusel maksimaalselt mõjule pääseksid, on ülimalt tähtis, et need oleksid esitatud lühidalt ja üldarusaadavas keeles, oskussõnu kas vältides või korralikult lahti seletades, juhul kui neid siiski on vaja kasutada.

Oma kogemuste põhjal tunnustan täielikult Küprose riigikontrolli ja Küprose parlamendi konstruktiivse koostöö kasulikkust ja vajalikkust ning pean väga kasulikuks ka enda loodud

tihedaid koostöösuhteid riigikontrolliga.

Koos riigikontrolööri – riigikontrolli juhiga olen mina kui riigi pearaamatupidaja tihedalt seotud meie parlamendi riigieelarve kontrolli komisjoniga ja viibin regulaarselt kutsutuna komisjoni koosolekutel, kui päevakorras on ministeeriumide, ametite ja talituste kontrollimine parlamendi poolt. Esitan seal sõltumatuid ekspertarvamusi riigi finantsjuhtimise ja riigihangete küsimustes. See koostöö põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Samasugused suhted püüan luua ka Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoniga – juhul kui mind valitakse Euroopa Kontrollikoja liikmeks. Kavatsen seda teha oma töö kaudu kontrollikoja auditirühmades ja auditikodades ning kontrollikoja kolleegiumis ning teisalt isiklikult Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni esimehe ja liikmetega suheldes, mõtteid vahetades ja konsulteerides.

10. Milline võiks olla Teie arvates tulemusauditi lisandväärtus ja kuidas tuleks auditi tulemusi juhtimises ära kasutada?

Tulemusaudit on avaliku sektori asutuste, fondide ja projektide ressursikasutuse säästlikkuse, tõhususe ja efektiivsuse hindamine väljastpoolt.

Tulemusauditit võib nimetada ka kulu ja tulemuse kõrvutamiseks („*value for money*”) – sellega selgitatakse, kas avaliku sektori üksus on kulutatud rahaga saavutanud parima võimaliku tulemuse.

Tulemusauditi lisandväärtus nii audiitori kui ka auditeeritava jaoks. Audiitor saab ettekujutuse auditeeritava töödest ja töövaldkonnast, hakates paremini mõistma riske ning lõpptulemusena valmib parem ja mõjusam audit. Auditeeritav saab abi oma töökorralduse parandamiseks ja väljundi optimeerimiseks, teda suunatakse vahendeid paremini jaotama ja sellest saavad kasu kodanikud.

Tulemusauditi lisandväärtus sõltub minu arvates auditeerimise kvaliteedist, nii audiitori kui ka auditeeritava osatähtsusest auditi käigus ning nende koostöö ja suhtluse tõhususest.

Tähtsaimad edutegurid on järgmised:

a) Audit peaks –

- olema õiglane,
- keskenduma väljundite mõõtmisele ja kirjeldamisele ning
- suurendama vastutust ja usaldust.

b) Auditi soovitusel peaksid olema –

- tõenditel põhinevad (piisavad, asjakohased ja usaldusväärsed) ja selged ning
- kulutasuvalt rakendatavad.

- c) Auditi aruanne peaks olema tasakaalustatud ja mitte keskenduma negatiivsetele asjadele.
- d) Auditi käigus väljaselgitatud puudused tuleks auditeeritavaga varakult läbi arutada ning dialoog peaks olema aus ja avameelne.
- e) Auditeid, eriti just keerukaid ja tundlikke auditeid peaksid tegema suurte kogemuste ning mitmekesise kutsealase ja haridusliku taustaga jõud.

Auditeeritud asutuse juhtimisega seonduvate, tulemusauditi käigus selgunud asjaolude ja auditi soovitude ärakasutamiseni jõutakse audiitoriga tihedat koostööd tehes ja suheldes. Asutuse juhtkond peaks olema aktiivselt kaasatud sellesse protsessi ning nõustuma tulemusauditi tulemuste ja soovitustega – seega oma nõrkusi tunnistama ja soovitusel omaks võtma. Nii võtab juhtkond vastutuse ja hakkab soovitusi kiiresti ja tulemuslikult ellu rakendama. Juhtkonna võetud kohustuste täitmist hinnatakse uuesti audiitori järeleviisiididel.

11. Kuidas saaks parandada kontrollikoja, liikmesriikide kontrolliasutuste (riigikontrollide) ja Euroopa Parlamendi (eelarvekontrollikomisjoni) vahelist koostööd ELi eelarve auditeerimisel?

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287 on sätestatud, et „kontrollikoda ja liikmesriikide auditeerimisasutused teevad usalduslikult koostööd, säilitades samal ajal oma sõltumatuse”. Õigus on kontrollikoja presidendil, kes nendib oma avalduses, et „poliitilise kontrolli (Euroopa Parlament) ja kutselise kontrolli (kontrollikoda) tihedam koostöö võib aidata veelgi parandada ELi vahendite valitsemist”.

Kõikide ülalmainitud institutsioonide koostöö on ülimalt tähtis selleks, et maksumaksja raha kasutataks auditi ja parlamentaarse järelevalve valdkonnas säästlikult, tõhusalt ja tulemuslikult. Koostöö parandamise eesmärgil võiks kaaluda Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni, liikmesriikide parlamentide riigieelarve kontrolli komisjonide, Euroopa Kontrollikoja ja liikmesriikide riigikontrollide kõrgetasemelise koostöökomisjoni loomist. Eesmärk, mille poole püüda, peaks olema ühise auditi põhimõtte terviklik rakendamine ning selleks tuleks läbi käia võimalikud õiguslikud ja halduslikud muudatused, mis võivad osutada vajalikuks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil.

Kontaktkomitee, millesse kuuluvad ELi liikmesriikide riigikontrolörid ning Euroopa Kontrollikoja president ja liikmed, on loodud kontrollikoja ja riigikontrolliasutuste koostöö parandamiseks. Koostöö on juba praegu rahuldaval tasemel, kuid seda saab veel mitmeti parandada, muu hulgas järgmistes suundades:

- laialdasem toetumine riigikontrolliasutuste audititööle

See võiks hõlmata riikide deklaratsioone, auditaruandeid ja kontrollitõendeid ning aastakokkuvõtteid.

- auditite korduste ja kattumiste vältimine

Väärib märkimist, et kuigi 80 % ELi kulutustest tehakse vahendite ühist, jagatud juhtimist rakendades, on vastutus kasutatud raha kontrollimise eest jagatud ebaproportsionaalselt. Ühise auditi põhimõtte rakendamine aitaks säästa auditeerimiseks kuluvaid vahendeid ELi kodanike hüvanguks.

- laialdasem toetumine rahvusvahelistele auditeerimisstandarditele ja ühiste auditeerimismeetodite kasutamine

Ühiste auditeerimisstandardite töörühma tööd tuleks intensiivistada ning nõutava konsensuse saavutamiseks tuleks tõsta kõikide sidusrühmade seotust.

Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi koostöö on väga tähtis ning võib aidata ELi vahendite juhtimist veelgi parandada. See koostöö on juba kõrgel tasemel ja seda võiks täiustada järgmiste vahenditega:

- korraldada kindla sisuga kohtumisi parlamendiliikmete tasandil,
- luua spetsialiseeritud koostöökomisjone,
- luua kontakte eri valdkondade töötajate vahel.

Nende kahe institutsiooni töö, mis puudutab ELi eelarve täitmist, on vastastikku seotud. Euroopa Parlament võtab eelarve täitmist kontrollides arvesse kontrollikoja auditites esitatud asjaolusid ja soovitusi ning kontrollikoda arvestab oma auditeerimiskava koostamisel parlamendi eelarvekontrollikomisjoni tähelepanekuid ja tõstatatud küsimusi. Konkreetsete koostöövormide loomine ja korrastamine kõikidel tasanditel (parlamendiliikmed, spetsialiseeritud koostöökomisjonid, institutsioonide personal) annab lisandväärtust nii Euroopa Kontrollikoja kui ka Euroopa Parlamendi tööle.

Kui mul õnnestub saada Euroopa Kontrollikoja liikmeks, saan paremini kaasa aidata kontrollikoja koostöö süvendamisele teiste institutsioonidega, eriti parlamendi eelarvekontrollikomisjoniga, võttes arvesse sõltumatuse põhimõtet.

Muud küsimused

Kas võtate oma kandidatuuri tagasi, kui parlament ei poolda Teie nimetamist kontrollikoja liikmeks?

Ma olen veendunud, et iga avaliku sektori asutuse puhul on ülimalt tähtis ja lausa eeltingimusena nõutav, et asutuse juhil oleks kõikide sidusrühmade, eriti Euroopa Parlamendi täielik toetus, muidu jääb tema osa nõrgaks ja see on kahjulik kodanike huvidele. Olen seda põhimõtet austanud Küprose avalikus teenistuses töötades ja jään sellele kindlaks ka kontrollikoja liikmekandidaadina. Euroopa Parlamendi ja selle eelarvekontrollikomisjoni usaldus kontrollikoja iga üksiku liikme ja kontrollikoja kui institutsiooni suhtes on ülimalt oluline, see on Euroopa kodanike finantsvaldkonnaga seonduvate huvide kaitse üks

eeltingimusi. Mulle oleks suur au, kui te toetaksite minu nimetamist kontrollikoja liikmeks ja ma püüan teie usaldust oma tulevases töös säilitada.

Enesestmõistetavalt võtan oma kandidatuuri tagasi, kui Euroopa Parlamendi arvamus osutub ebasoodsaks.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.9.2010						
Lõpphääletuse tulemus	<table><tr><td>+</td><td>19</td></tr><tr><td>–</td><td>0</td></tr><tr><td>0:</td><td>0</td></tr></table>	+	19	–	0	0:	0
+	19						
–	0						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Jorgo Chatzimarkakis, Andrea Cozzolino, Ryszard Czarnecki, Luigi de Magistris, Tamás Deutsch, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Ingeborg Gräßle, Cătălin Sorin Ivan, Aldo Patriciello, Christel Schaldemose, Theodoros Skylakakis, Bart Staes, Georgios Stavrakakis						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Monika Hohlmeier, Ivailo Kalfin						